

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. Г.С.СКОВОРОДИ

**ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ
В СИСТЕМІ ПОЗАШКІЛЬНОЇ, СПЕЦІАЛЬНОЇ
ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ**

Збірник наукових праць

Харків 2023

<i>Морохія О. В.</i> Особливості образного мовлення у дітей старшого дошкільного віку із ЗНМ ІІІ рівня.....	471
<i>Москаленко Ю. Є.</i> Дидактичні ігри як засіб формування вимовної сторони мовлення у дітей дошкільного віку з фонетико-фонематичним недорозвиненням.....	474
<i>Міхальова А.І.</i> Використання засобів ІКТ у роботі учителя-логопеда з дітьми з порушеннями мовлення.....	478
<i>Мішенкова В.В.</i> Соціокультурна реабілітація дітей з особливими потребами.....	481
<i>Нікончук Д.С.</i> Ерготерапія у відновленні здоров'я дітей з особливими освітніми потребами.....	485
<i>Обрізанова А.О.</i> Дидактичні ігри як спосіб формування пізнавальної діяльності у дітей дошкільного віку з затримкою психічного розвитку.....	488
<i>Онуферко Ю.І.</i> Організаційна культура інклюзивного закладу загальної середньої освіти.....	491
<i>Оселедченко М.А.</i> Теоретико-методичні аспекти формування часово-просторових уявлень у дітей з інтелектуальними порушеннями старшого дошкільного віку.....	495
<i>Пасікун А.В.</i> Значення міжособистісних відносин у житті дітей з нормальним розвитком.....	499
<i>Петрушко Ю.В.</i> Використання дидактичної гри у процесі корекції загального недорозвитку мовлення у дітей молодшого дошкільного віку...	501
<i>Пінчук С.І.</i> Ігрові технології як засіб розвитку мовлення дітей з особливими потребами.....	504
<i>Плугатарьова Д.І.</i> Розвиток пізнавальної діяльності дітей молодшого шкільного віку із інтелектуальними порушеннями засобами казкотерапії...	509
<i>Плющакова І.Г.</i> Специфіка взаємодії батьків з дітьми дошкільного віку із порушеннями мовленнєвого розвитку.....	513
<i>Прогляда Д.А.</i> Інформаційні технології як засіб корекції мовлення у дітей молодшого шкільного віку з дизартрією.....	516
<i>Присяник О.П.</i> Особливості використання дидактичних ігор та ігрових вправ у корекції порушень письма в дітей молодшого шкільного віку.....	517
<i>Рішко В.В.</i> Розвиток навичок самообслуговування у старших дошкільників з затримкою психічного розвитку.....	521
<i>Савченко Д.Р., Савченко Т.Р.</i> Підготовка фахівців до роботи в інклюзивному освітньому середовищі.....	525
<i>Семененко-Кожух Ю.В.</i> Дистанційна логопедична діагностика мовлення пацієнтів з афазією.....	530
<i>Семотюк Г.Ю.</i> Теоретико-методичні засади формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами.....	534
<i>Сіліч С.М.</i> Особливості сімейного виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку.....	539
<i>Сільчук М.С.</i> Характеристика ігрових прийомів у роботі з дітьми із	

5. Хрестоматія з логопедії: Історичні аспекти. Дислалія. Дизартрія. Ринопалія: [навчальний посібник] / За заг. ред. М. К. Шеремет, І. В. Мартиненко. Київ : КНТ, 2008. 380 с.

Прогляда Д.А.

Здобувач вищої освіти спеціальності 016

Спеціальна освіта

Науковий керівник: Ткаченко Л.П.

Доктор педагогічних наук, професор,

Харківський національний педагогічний університет

імені Г. С. Сковороди

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ДИЗАРТРИЄЮ

Дизартрія (мовний розлад) – порушення вимовної сторони мовлення, обумовлене недостатністю іннервації мовної мускулатури. Дизартрія є наслідком органічного ураження центральної нервової системи, за якого порушується руховий механізм мови. При дизартрії порушено не програмування мовного висловлювання, а моторна реалізація мовлення. Провідними дефектами при дизартрії є порушення звукомовного боку мови і просодики, а також порушення мовного дихання, голосу та артикуляційної моторики. Розбірливість мови при дизартрії порушена, мова розпливчата, нечітка.

Дизартрія виникає через вплив різноманітних шкідливих факторів: в утробі під час вагітності (вірусні інфекції, токсікози, патологія плаценти), при народженні (стрімкі, або затяжні пологи, які можуть викликати крововилив у мозок дитини) та в перші роки життя дитини (інфекційні хвороби мозку або його оболонки: менінгіт, менінгоенцефаліт і так далі). На сьогодні спостерігається дуже велика кількість дітей з дизартрією, а також зі стертою формою дизартрії. Стертій формі часто також характерна підвищена слинотеча, особливо її можна помітити при мовному навантаженні.

Основна мета корекційних занять мовлення у дітей молодшого шкільного віку з дизартрією – добір комплексу артикуляційних вправ, спрямованих на усунення специфічних порушень звукової сторони мовлення. При цьому логопед має встановити емоційний контакт з дитиною, привернути її увагу до контролю над якістю мовлення логопеда і дитини, що звучить, підібрати індивідуальний підхід з урахуванням особистісних особливостей (мовленнєвий негативізм, фіксація на дефект, невротичні реакції тощо).

На основі застосування комп'ютерних програм у корекційній роботі у дітей молодшого шкільного віку з дизартрією з'являються нові можливості вдосконалення педагогічних систем корекції. Це забезпечується системним, діяльнісним підходом до розробки комп'ютерних програм, полісенсорним впливом, що сприяє активізації компенсаторних механізмів на основі збережених видів сприйняття; здійсненням інтерактивного навчання; створенням психолого-педагогічних умов розвитку позитивної мотивації до проведення логопедичних занять. Спільна координована робота моторного,

слухового та зорового аналізаторів, задіяних у процесі виконання завдань комп'ютерних програм, що підвищують ефективність корекції мовних розладів. Використання комп'ютерних технологій дозволяє сформувати стійкі візуально-кінестетичні та візуально-аудіальні умовно-рефлекторні зв'язки ЦНС. Внаслідок цього в дітей віком формуються мовні навички, розвивається контролююча функція мовлення.

Застосування комп'ютерних програм дозволяє враховувати особливості перебігу деяких психічних процесів. Таким чином, дуже доречним є застосування комп'ютерних засобів у процесі навчання дітей молодшого шкільного віку з дизартрією. Для здобуття освіти з допомогою комп'ютерних технологій необхідні три основні компоненти: апаратно-програмний базис, підготовлений викладач та електронні навчальні матеріали – освітні електронні видання та ресурси. В даний час створено недостатньо електронних ресурсів для потреб спеціальної освіти, багато логопедів не цілком компетентні у сфері інформатизації, вони не навчені ефективно використовувати апаратні та програмні засоби. Подання інформації за допомогою комп'ютера та аудіовізуальних засобів має ряд незаперечних переваг перед традиційним навчанням, серед яких можна вказати забезпеченість наочності навчання.

Література

1. Голуб А.В. Актуальні проблеми діагностики та корекції мовлення при різних формах дизартрії у дітей старшого дошкільного віку. Інститут корекційної педагогіки та психології НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – с.44-47
2. Дідкова Л.М. Клініко-педагогічна характеристика дітей зі стертою дизартрією. – К.: 2014-с. 57-61
3. Конопляста, С. Ю., Синиця, А. О. Дизартрія у систематиці мовленнєвих порушень (сучасний погляд) – К.:2019.-с.34-37
4. Макасер І.І. Гра як елемент навчання//Інформатика в початковій освіті. №2, 2001р. с.71-73

Присяник О.П.

здобувач вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта

Науковий керівник: Голуб Н.М.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Харківський національний педагогічний університет

імені Г.С.Сковороди

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР ТА ІГРОВИХ ВПРАВ У КОРЕКЦІЇ ПОРУШЕНЬ ПИСЬМА В ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

У наш час спостерігається тенденція до того, що невпинно зростає кількість дітей, які, приходячи до школи, мають труднощі із засвоєнням шкільних предметів. Найбільше труднощів виникає у молодших школярів із засвоєнням навичок письма (Г. Блінова, Т. Пічугіна, В. Тарасун, Н. Чередніченко та ін.). Дані досліджень Т. Пічугіної свідчать, що проблему дисграфії серед учнів масових шкіл мають від 3 до 15 % учнів початкових класів [4,7]. Нормальне формування навичок письма можливе тільки за умови засвоєння мовленнєвих і немовленнєвих функцій: диференціації звуків, їх правильної вимови, звуко-буквеного аналізу та синтезу, зорового аналізу та